

1 PETRUS

3:8-22

Liefdevol omgaan met anderen en met een
zuiver geweten lijden om de gerechtigheid.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/1-petrus/3-8-22

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Van de huistafel naar algemene aansporingen	4 min	4
2	Onderlinge liefde als getuigenis voor de wereld	3 min	6
3	Eensgezindheid en meeleven met elkaars lijden	4 min	8
4	Broederliefde en nederigheid tegenover elkaar	4 min	11
5	Wie je kwaad doet toch zegenen	3 min	13
6	Geroepen om het kwade met goed te overwinnen	2 min	15
7	Het goede leven volgens Psalm 34	3 min	17
8	De zonde weerstaan en goed blijven doen	2 min	19
9	Vrede najagen bij vijandigheid	3 min	20
10	Gods zorg voor wie het goede doen	3 min	23
11	Het verschil tussen pijn en blijvende schade	2 min	24
12	Lijden om gerechtigheid en het idee van karma	3 min	25
13	Jesaja en de dreiging tegen Juda	3 min	27
14	God vrezen bij angst voor samenzweringen	2 min	29

15	Lijden met God aan je kant	2 min	30
16	Bereid zijn je geloof en hoop te verantwoorden	3 min	32
17	Tegenstanders met zachtmoedigheid benaderen	2 min	34
18	Een goed geweten bij gesprekken en laster	4 min	35
19	Waarom onschuldig lijden beter is	3 min	37
20	Christus' dood en het voortleven van de geest	3 min	39
21	Christus' prediking aan geesten in de gevangenis	4 min	40
22	De ongehoorzamen uit de dagen van Noach	2 min	42
23	Gevallen engelen en de zonen van God	3 min	43
24	Christus' Geest predikt door Noach	3 min	45
25	De zondvloed als voorafbeelding van de doop	3 min	47
26	De doop en het beroep op een goed geweten	2 min	48
27	Geloof, bekering en doop in de vroege gemeente	2 min	49
28	De doop als beeld van opstanding en nieuw leven	3 min	51
	Om verder te lezen		52

1

Van de huistafel naar algemene aansporingen

We gaan naar 1 Petrus hoofdstuk 3. In onze vorige bijeenkomst zijn we maar tot en met vers 7 gekomen, en dat is een heel natuurlijk punt om te stoppen. Wat we de vorige keer als laatste behandelden, was het einde van dat gedeelte van Petrus dat je de huistafel zou kunnen noemen. Commentatoren gebruiken die naam voor de aanwijzingen aan mannen en vrouwen, slaven en meesters, kinderen en ouders, zoals je die in Efeze en Kolossenzen en hier als samenhangende gedeelten bij elkaar vindt.

Sommige commentatoren geloven dat dit een geheel van voorschriften was dat in de hele vroege gemeente bekend was, en dat het in verschillende brieven eenvoudig werd opgenomen voor praktische doeleinden en onderricht. Dat kan zo zijn. Of het kan zijn dat Paulus het als het ware in zijn geschriften heeft bedacht. Wanneer ik 'bedacht' zeg, bedoel ik niet dat het niet geïnspireerd was. Ik bedoel alleen dat hij de eerste was die het opschreef. En we hebben gezien dat Petrus in zijn brief in veel opzichten volgt wat Paulus in Efeze schreef. Er lijken veel parallellen te zijn tussen Petrus en Efeze.

Hij heeft in hoofdstuk 2 over slaven gesproken en aan het begin van hoofdstuk 3 over vrouwen en mannen. Maar daarmee is hij nu klaar, en hij gaat verder met meer algemene zaken. Hij begint vers 8 zelfs met het woord 'ten slotte', wat kan klinken alsof hij de brief afsluit. Sommigen hebben inderdaad gedacht dat hij van plan was de brief binnen de volgende paar verzen af te sluiten. Misschien was hoofdstuk 3, vers 8

tot en met hoofdstuk 4, vers 11 bedoeld als het laatste gedeelte. En we zien dat hoofdstuk 4, vers 11 eindigt met 'Amen', alsof daar iets wordt afgesloten. Het eindigt zelfs met een lofprijzing:

Als iemand spreekt, dan als iemand die de woorden van God spreekt; als iemand dient, dan als iemand die dient uit kracht die God schenkt; zodat God in alles verheerlijkt wordt door Jezus Christus. Hem komt de heerlijkheid en de kracht toe, tot in alle eeuwigheid. Amen.

1 PETRUS 4:11

Dat staat aan het einde van hoofdstuk 4, vers 11.

Bijbelwetenschappers opperen soms dat Petrus de brief op dit punt aan het afronden was. Maar dan zien we dat er in het laatste deel van hoofdstuk 4 en vervolgens in hoofdstuk 5 nog een behoorlijk stuk aan is toegevoegd. Misschien is dat toegevoegd omdat hij, voordat hij eraan toekwam de voltooide brief te versturen, de noodzaak zag om er een aanhangsel aan toe te voegen. Sommigen opperen dat hij, voordat de brief werd verstuurd, bericht kreeg dat de vervolging van de christenen toenam. Hij moest toen iets schrijven met het oog op de zwaardere beproevingen die zij doormaakten.

Dus in hoofdstuk 4, vers 12 zei hij:

Geliefden, laat de hitte van de verdrukking onder u, die tot uw beproeving dient, u niet bevreemden, alsof u iets vreemds overkwam.

1 PETRUS 4:12

En hij geeft aanwijzingen om moed te vatten, dapper te zijn en stand te houden onder zwaardere beproeving. Of de Bijbelwetenschappers hierin gelijk hebben of niet, weet niemand. Het is maar een theorie. Die lijkt wel bij de feiten te passen, maar het is niet de enige mogelijke theorie die bij de feiten zou kunnen passen.

Hoe dan ook, het kan zijn dat Petrus in vers 8 het idee heeft dat hij de brief aan het afronden is. En toch, zodra je iets begint af te ronden, bedenk je soms andere dingen om te zeggen waarvan je niet wist dat je ze zou gaan zeggen. We zijn dus eigenlijk nog maar iets over de helft van het boek, en hij zegt al ‘ten slotte’. Hij zegt:

2

Onderlinge liefde als getuigenis voor de wereld

Ten slotte, wees allen eensgezind, vol medeleven, heb de broeders lief, wees barmhartig en vriendelijk.

1 PETRUS 3:8

Al deze aansporingen hebben te maken met onderlinge verhoudingen. Het christendom roept ons uiteraard tot een bepaalde verhouding met God, maar ook tot bepaalde verhoudingen met elkaar. Toen Jezus de hele plicht van de mens tot twee uitspraken terugbracht, zei Hij:

En u zult de Heere, uw God, liefhebben met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand en met heel uw kracht. Dit is het eerste gebod.

MARKUS 12:30

En:

En het tweede, hieraan gelijk, is dit: U zult uw naaste liefhebben als uzelf. Er is geen ander gebod groter dan deze.

MARKUS 12:31

Je hebt dus die verhouding met God, het liefhebben van God, en die verhouding met je naaste.

Vaak hebben mensen de verhouding met God naar de achtergrond geschoven om het christendom een volledig sociaal karakter te geven. Maar het is ook mogelijk om de andere kant op te gaan: alleen te spreken over je gebedsleven, je Bijbellezen en je aanbidding van God, en de verplichtingen tegenover anderen te verwaarlozen. En ik geloof dat de onderlinge omgang in het lichaam van Christus een van de krachtigste getuigenissen is die God voor ogen had om de wereld te laten zien dat Jezus werkelijk is Wie Hij is.

Jezus bad namelijk in Johannes hoofdstuk 17:

Vader, Ik bid dat zij één zullen zijn, zoals Wij één zijn, opdat de wereld zal weten dat U Mij gezonden hebt.

JOHANNES 17

Hij zei dat twee keer. Hij zei het in Johannes 17:11. Ik denk dat Hij het nog een keer zei in vers 21 van hetzelfde hoofdstuk:

opdat zij allen één zullen zijn, zoals U, Vader, in Mij, en Ik in U, dat ook zij in Ons één zullen zijn, opdat de wereld zal geloven dat U Mij gezonden hebt.

JOHANNES 17:21

Dat wil zeggen: de eenheid, de verhoudingen, de kenmerkende verhoudingen tussen christenen, het onderlinge leven van de christelijke gemeenschap zou zo zijn dat de wereld ernaar zou kijken en zou zeggen: ‘Tjonge, Jezus komt blijkbaar van God.’

Zo zei Jezus ook in Johannes 13:35:

Hierdoor zullen allen inzien dat u Mijn discipelen bent: als u liefde onder elkaar hebt.

JOHANNES 13:35

De verhoudingen, de liefdevolle verhoudingen binnen de christelijke gemeenschap, moeten dus het getuigenis voor de wereld zijn. Natuurlijk bestaat dat getuigenis ook uit woorden. Het Evangelie moet worden verkondigd. Maar het moet worden verkondigd aan een wereld die een zichtbare gemeenschap kan zien die veranderd is. Die verandering is te zien aan de kwaliteit van hun onderlinge verhoudingen en aan de manier waarop ze met elkaar omgaan. De meeste aansporingen in de Schrift gaan dus over hoe mensen elkaar behandelen.

Natuurlijk is het nodig om God lief te hebben, maar Johannes zei in 1 Johannes:

Als iemand zou zeggen: Ik heb God lief, en hij zou zijn broeder haten, dan is hij een leugenaar. Want wie zijn broeder, die hij ziet, niet liefheeft, hoe kan hij God liefhebben, Die hij niet gezien heeft?

1 JOHANNES 4:20

Het is één ding om te zeggen dat je God liefhebt, maar wie kan dat vaststellen? Wie kan vaststellen of je God liefhebt of niet, tenzij je God gehoorzaamt in Zijn gebod om je broeder lief te hebben?

3

Eensgezindheid en meeleven met elkaars lijden

Petrus geeft een aantal aansporingen die allemaal te maken hebben met de omgang met andere christenen. Hij zegt allereerst:

Wees eensgezind, ofwel, vorm een eenheid. Volgens mij staat er in het Grieks zoiets als: ‘Richt je op dezelfde dingen’, ofwel, houd je met dezelfde dingen bezig. Diezelfde dingen zijn ongetwijfeld de zaken die alle christenen ter harte gaan: dat God verheerlijkt wordt, dat het Koninkrijk van God zich uitbreidt.

Natuurlijk houden christenen zich ook met andere dingen bezig, maar dit ene moet hun gezamenlijk ter harte gaan, en het moet voor hen de drijfveer zijn. Jezus zei:

Maar zoek eerst het Koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid, en al deze dingen zullen u erbij gegeven worden.

MATTHEÛS 6:33

zodat dan alle andere dingen je erbij gegeven zullen worden. Die andere dingen zijn de andere zaken waar je je in je leven mee bezighoudt. Het belangrijkste is het Koninkrijk van God en de heerlijkheid van God en de gerechtigheid van God. De christelijke gemeenschap moet als groep gericht zijn op dat ene doel. Hun leven draait daarom, is daarop gericht en daarop afgestemd: dat het Koninkrijk van God bloeit en groeit. Dat is de eensgezindheid die we moeten hebben.

We zijn niet ongevoelig voor het lijden van andere mensen. Het woord voor medeleven betekent zowel in het Grieks als in het Engels: met iemand mee lijden. Het Engelse woord ‘compassion’ komt volgens mij uit het Latijn. ‘Cum’ betekent ‘met’, en ‘passion’ betekent ‘lijden’. Daarom noemen we de laatste week van Jezus’ aardse leven de lijdensweek. ‘The Passion of the Christ’ betekent het lijden. In het Latijn betekent ‘passion’ lijden. ‘Compassion’ betekent mee lijden.

In het Grieks is het zoiets als ‘synpathios’, of iets dergelijks, en daarin zit ook ‘met’. ‘Syn’ betekent ‘met’, en ‘pathios’ — ik weet de uitgang van het woord niet — betekent lijden. Dus zowel in het Grieks als in het Engels betekent dit: mee lijden. Bij medeleven denken we misschien dat het alleen betekent dat we barmhartig zijn voor mensen, maar het betekent eigenlijk dat we hun pijn voelen. We lijden met hen mee.

Dit wordt vaak van Jezus gezegd, dat Hij met ontferming bewogen was toen Hij de menigten zag, omdat ze als schapen zonder herder waren. Of Hij was met ontferming bewogen toen Hij een zieke zag die genezen wilde worden, of een andere nood, een of ander lijden dat mensen doormaakten. Hij leed met hen mee. Hij voelde het. Hij werd er vanbinnen door bewogen. Zo moeten wij ook tegenover elkaar staan. Het zou niet mogelijk moeten zijn dat we horen over het lijden van een christen en dat het ons niets doet.

In Hebreeën hoofdstuk 13 stond:

Denk aan de gevangenen alsof u zelf ook gevangen bent, en denk aan hen die slecht behandeld worden, alsof u ook zelf lichamelijk slecht behandeld wordt.

HEBREEËN 13:3

waarmee christenen bedoeld worden die in de gevangenis zitten en lijden. Hij zegt:

Omdat je zelf ook een lichaam hebt.

Dat is Hebreeën 13:3:

Denk aan de gevangenen alsof je samen met hen vastgeketend zit, en aan de mensen die mishandeld worden, want jullie zijn zelf ook in het lichaam.

De spreker volgt hier de Engelse formulering ‘in the body’ en verbindt die met het gezamenlijke lichaam van Christus. Het eerder aangehaalde Nederlandse citaat formuleert dit anders.

Je maakt deel uit van hetzelfde lichaam. Hun lijden is jouw lijden. Paulus zei in 1 Korinthe:

En als één lid lijdt, lijden alle leden mee. Als één lid eer ontvangt, verblijden alle leden zich mee.

1 KORINTHE 12:26

Mee lijden is wat het betekent om medeleven te hebben. Al gaat het natuurlijk niet noodzakelijk over het verkeren in dezelfde omstandigheden van lijden. Het gaat erom dat je vanbinnen hun lijden voelt alsof het je eigen lijden is. Je deelt als het ware hun pijn.

4

Broederliefde en nederigheid tegenover elkaar

Hij zegt:

Ten slotte, wees allen eensgezind, vol medeleven, heb de broeders lief, wees barmhartig en vriendelijk.

1 PETRUS 3:8

Dit woord is eigenlijk ‘philadelphoi’. Het is de werkwoordsvorm van Philadelphia, dat broederliefde betekent. Omdat we broeders zijn, moeten we elkaar als broeders liefhebben, alsof we familie zijn.

Wees meelevend.

Dit is het tegenovergestelde van hardvochtig worden en geen rekening met elkaar houden en ongevoelig zijn voor elkaar.

Het laatste woord zegt:

Wees beleefd.

In het Grieks betekent dit woord vriendelijk. Maar in de oudere handschriften staat daar een ander woord. In de King James en de New King James staat het woord ‘courteous’. Nogmaals, het Griekse woord dat daar in de Textus Receptus staat, betekent vriendelijk zijn tegen mensen, rekening met hen houden en, denk ik, open naar mensen toe zijn.

Maar in de oudere handschriften, de Alexandrijnse tekst, staat daar een ander woord dat nederig of nederig van gezindheid betekent. Dus nederig zijn in hoe je jezelf beoordeelt ten opzichte van anderen. Nederig van gezindheid zijn betekent in zekere zin dat je jezelf niet op een vleierende manier beoordeelt. En vooral in verhouding tot andere mensen stel je hen boven jezelf, in elk geval hun belangen boven die van jou.

Paulus zegt in Filippenzen 2:3:

Doe niets uit eigenbelang of eigendunk, maar laat in nederigheid de een de ander voortreffelijker achten dan zichzelf.

FILIPPENZEN 2:3

Dat is nederigheid.

En hij zegt:

Laat eenieder niet alleen oog hebben voor wat van hemzelf is, maar laat eenieder ook oog hebben voor wat van anderen is.

FILIPPENZEN 2:4

Je beschouwt de belangen van de ander en wat hem ter harte gaat als even belangrijk als die van jezelf. Nederig zijn is in wezen de ander op hetzelfde niveau plaatsen als jezelf, zo niet boven jezelf. In Romeinen 12:10 zegt Paulus:

Heb elkaar hartelijk lief met broederlijke liefde. Ga elkaar voor in eerbetoon.

ROMEINEN 12:10

Dit is opnieuw wat nederigheid is. Je geeft de belangen van de ander voorrang boven die van jezelf. Uit eerbied geef je elkaar voorrang boven jezelf. Dat is dus wat nederig van gezindheid zijn betekent. Het betekent niet dat je slechter over jezelf denkt dan met de waarheid overeenkomt. Het betekent alleen dat je de werkelijkheid onder ogen ziet: jouw aanspraak om je zin te krijgen is niet groter dan de aanspraak van wie dan ook om zijn zin te krijgen.

Van nature ontwikkelen we van jongs af aan de gewoonte om aanspraak te maken op wat we willen. Of dat nu betekent dat we onze ouders manipuleren, of de wereld om ons heen manipuleren, of onze zin doordrijven, wat het ook is, we zien het krijgen van wat we willen als dat ene waarvoor we ons moeten inspannen. We hebben het idee dat onze behoeften, onze voorkeuren en onze belangen voor ons op de een of andere

manier een hogere prioriteit hebben dan die van ieder ander. En er wordt ons verteld: 'Als je niet voor jezelf opkomt, zal niemand anders voor je opkomen. Dus moet je jezelf op de eerste plaats zetten.'

De Bijbel zegt dat het, wanneer je wedergeboren bent, juist andersom is. Je beschouwt jouw voorkeuren en belangen niet als belangrijker dan die van ieder ander. Je bent eerder bereid die van anderen voor die van jezelf te laten gaan. Dat is nederigheid. Het is een verandering van die zelfzuchtige hoogmoed waarbij je jezelf als het middelpunt van het heelal ziet, naar het besef dat ik niet eens in de buurt van het middelpunt van het heelal kom. Ieder ander verdient evenveel aandacht als ik. En hun belangen zijn zeker niet minder belangrijk dan die van mij.

5

Wie je kwaad doet toch zegenen

Nu staat er in vers 9:

Vergeld geen kwaad met kwaad of laster met laster, maar zegen daarentegen, omdat u weet dat u daartoe geroepen bent, opdat u zegen zult beërven.

1 PETRUS 3:9

Dit niet vergelden van beschimping met beschimping of van kwaad met kwaad grijpt terug op hoofdstuk 2, waar Jezus, Die geleden heeft, als ons voorbeeld wordt voorgesteld. In 1 Petrus 2:23 staat er:

Die, toen Hij uitgescholden werd, niet terugschold, en toen Hij leed, niet dreigde, maar het overgaf aan Hem Die rechtvaardig oordeelt;

1 PETRUS 2:23

Jezus, Jezus schold degenen die Hem uitscholden niet terug uit. Beschimpen is in wezen iemand met woorden mishandelen. Het is wat we tegenwoordig verbale mishandeling zouden noemen. Als iemand jou met woorden mishandelt, mishandel je die ander niet met woorden terug. Jezus deed dat niet, en jij doet dat niet. Wat doe je dan wel als iemand je beschimpt, je mishandelt? Je zegent die persoon.

Waar heeft Petrus dat dwaze idee in vredesnaam vandaan gehaald? Waarschijnlijk rechtstreeks uit wat Jezus daar Zelf over gezegd heeft, want Petrus was erbij toen Jezus de Bergrede hield. En Jezus heeft dat beslist gezegd. In Mattheüs hoofdstuk 5, vers 44, zei Jezus:

Maar Ik zeg u: Heb uw vijanden lief; zegen hen die u vervloeken; doe goed aan hen die u haten; en bid voor hen die u beledigen en u vervolgen;

MATTHEÛS 5:44

Vooraf dit is precies wat Petrus zegt:

Zegen de mensen die je vervloeken.

Als ze je beschimpen, geef hun dan een zegen terug, geen vervloeking, geen beschimping.

Ook Paulus had dit gezegd in Romeinen hoofdstuk 12. En ik heb geopperd dat de brief van Petrus ook enige vertrouwdheid met Romeinen laat zien. Hoewel Petrus dit onderwijs rechtstreeks van Jezus Zelf had ontvangen, zou hij ervan op de hoogte zijn dat Paulus het ook in zijn geschriften ter sprake had gebracht. In Romeinen hoofdstuk 12, in vers 17, zei Paulus:

Vergeld niemand kwaad met kwaad. Wees bedacht op wat goed is voor alle mensen. Leef, zo mogelijk, voor zover het van u afhangt, in vrede met alle mensen. Wreek uzelf niet, geliefden, maar laat ruimte voor de toorn, want er staat geschreven: Mij komt de wraak toe, Ik zal het vergelden, zegt de Heere. Als dan uw vijand honger heeft, geef hem te eten, als hij dorst heeft, geef hem te drinken, want door dat te doen, zult u vurige kolen op zijn hoofd hopen.

ROMEINEN 12:17-20

Wees vriendelijk voor je vijanden,

Word niet overwonnen door het kwade, maar overwin het kwade door het goede.

ROMEINEN 12:21

6

Geroepen om het kwade met goed te overwinnen

De gedachte is dat als iemand jou kwaad doet en jij op een kwade manier reageert, je door het kwaad overwonnen bent. Het heeft je verslagen, en ook jij bent er een dienaar van geworden. Nu ben jij iemand geworden die onder invloed van het kwaad handelt, net als degene die jou onrecht aandeed.

De persoon die je aanvalt en je beschimpt, die persoon is door het kwaad overwonnen. En je zult in de verleiding komen om diezelfde geest over te nemen en je te laten overweldigen door het kwaad waarin die ander verstrikt zit. Maar je kunt dat overwinnen. Je kunt dat met het goede overwinnen. Als ze je beschimpen, scheld dan niet terug, maar geef hun een zegen terug. Petrus zegt:

Vergeld geen kwaad met kwaad of laster met laster, maar zegen daarentegen, omdat u weet dat u daartoe geroepen bent, opdat u zegen zult beërven.

1 PETRUS 3:9

Het is interessant dat hij hierover in 1 Petrus 3:9 zegt:

Maar zegen hen juist, want je weet dat je daartoe geroepen bent, zodat je zelf een zegen mag ontvangen.

Waarom ben je geroepen? Om liefdevol te reageren op mensen die niet liefdevol met jou omgaan. Daartoe ben je geroepen. In wezen is dat het grote gebod. Zeggen dat je hiertoe geroepen bent, is een echo van de woorden eerder in hoofdstuk 2, vers 21. In hoofdstuk 2, vers 21 staat:

Want daartoe ben je geroepen.

Dezelfde uitspraak. Dezelfde woorden. Je bent hiertoe geroepen. Maar in hoofdstuk 2, vers 21 spreekt hij specifiek tot degenen die slaven waren, die door hun meesters slecht werden behandeld en werden aangemoedigd om de mishandeling geduldig te verdragen in plaats van terug te vechten. Hij zegt dat je hiertoe geroepen bent omdat Jezus precies dat heeft gedaan. Hij zegt dat Jezus je voorbeeld is. We moeten in Zijn voetstappen volgen. Wat in die specifieke omstandigheid tegen de slaven werd gezegd, wordt nu gezegd tegen alle christenen die mishandeling door andere mensen kunnen ervaren. Je bent hiertoe geroepen. De christelijke roeping is de roeping om genadig te lijden, om te lijden met liefde voor degenen die je lijden veroorzaken. Om als Jezus te zijn. Dat is onze roeping. En hij zegt dat je een zegen zult beërven.

7

Het goede leven volgens Psalm 34

De verzen 10 tot en met 12 zijn eigenlijk een citaat uit Psalm 34, de verzen 13 tot en met 17 in de Nederlandse versnummering. Petrus schrijft:

Want wie het leven wil liefhebben en goede dagen zien, die moet zijn tong weerhouden van het kwaad, en zijn lippen van het spreken van bedrog; die moet zich afkeren van het kwaad en het goede doen; die moet vrede zoeken en die najagen. Want de ogen van de Heere rusten op de rechtvaardigen, en Zijn oren zijn gericht op hun gebed; maar het aangezicht van de Heere is tegen hen die kwaad doen.

1 PETRUS 3:10-12

De spreker noemt Psalm 34:12-16 volgens de Engelse versnummering; dit komt overeen met Psalm 34:13-17 in de Nederlandse versnummering.

De Engelse vertaling gebruikt hier 'guile'; dat betekent bedrog.

Waarom haalt hij deze lange passage uit de psalm aan? Die geeft het levenspatroon voor mensen die hun leven willen liefhebben en goede dagen willen zien. Zou je graag een leven hebben waarvan je geniet? Hoe krijg je een leven waarvan je geniet? Wat is het goede leven? In de ogen van de wereld is het goede leven natuurlijk dat vijanden je vrijwel met rust laten. Je leeft comfortabel. Je hebt veel geld te besteden. Je kunt zo ongeveer alles krijgen wat je wilt. Je eet goed. Je slaapt comfortabel. Alles is goed. Dat is het goede leven. Misschien kun je reizen en heb je veel vakantietijd. Dat is het goede leven waar mensen naar op zoek zijn.

De Bijbel zegt: nee, het goede leven is eigenlijk goed in morele zin, doordat je een goed mens bent. Als je een goed leven wilt hebben en je leven wilt liefhebben, dan geldt allereerst:

Want wie het leven wil liefhebben en goede dagen zien, die moet zijn tong weerhouden van het kwaad, en zijn lippen van het spreken van bedrog;

1 PETRUS 3:10

Verwijzing gecontroleerd: de spreker noemde Psalmen 34:12-16, maar de bewoording is 1 Petrus 3:10.

Dat wil zeggen: stop met liegen. Stop ermee je mond zo te gebruiken dat je Gods wetten overtreedt. Er staat:

die moet zich afkeren van het kwaad en het goede doen; die moet vrede zoeken en die najagen.

1 PETRUS 3:11

Alles tot halverwege vers 11 gaat over dingen wegdoen. Stop hiermee. Stop met kwaad doen. Stop met kwaad spreken. Stop met liegen. En vervang dat gedrag nu door goed te doen. Dit komt overeen met wat Paulus zei toen hij zei:

Word niet overwonnen door het kwade, maar overwin het kwade door het goede.

ROMEINEN 12:21

Dat was natuurlijk het laatste vers van Romeinen 12, waar we zojuist naar hebben gekeken. En hij zei:

Als dan uw vijand honger heeft, geef hem te eten, als hij dorst heeft, geef hem te drinken, want door dat te doen, zult u vurige kolen op zijn hoofd hopen.

ROMEINEN 12:20

Zo overwin je het kwade door het goede, in plaats van zelf door het kwade overwonnen te worden.

8

De zonde weerstaan en goed blijven doen

Het kwaad wil je overwinnen. Vlak voordat Kaïn Abel doodde, sprak God Kaïn erop aan en zei:

Is het niet zo dat u, als u het goede doet, uw hoofd kunt opheffen? Maar als u niet het goede doet, ligt de zonde aan de deur. Naar u gaat zijn begeerte uit, maar ú moet over hem heersen.

GENESIS 4:7

Hij zegt in wezen dat de zonde, zoals Hij het noemde, als een ineengedoken roofdier is, klaar om je te bespringen en te verslinden. Maar je moet die overwinnen. Het kwaad is bijna als een levend wezen, bijna als een roofdier. Natuurlijk gaat Petrus satan later, in 1 Petrus hoofdstuk 5, vergelijken met een brullende leeuw die zoekt wie hij kan verslinden. In zekere zin heeft Petrus dus misschien zelfs dit beeld in gedachten dat God aan Kaïn gaf.

Hoe overwin je het kwade door het goede? Je houdt gewoon op met kwaad doen. Je zegt gewoon: 'Ik ga geen kwaad doen. Ik ga geen kwaad spreken. Als zij kwaad tegen mij spreken, ga ik geen kwaad tegen hen terugspreken. Ik ga geen vergelding zoeken.

Ik ga hun gewoon goeddoen.' Dat is wat Jezus deed, en dat is wat Jezus gebod. Waarom niet? Dat is het goede leven.

Je zou kunnen zeggen: 'Maar dan lopen ze over je heen. Je maakt jezelf gewoon tot een deurmat waar mensen hun voeten aan kunnen vegen.' Dat komt bij Petrus aan de orde. Hij gaat daar hier zo meteen nog wat meer over zeggen. Maar het punt hier is dat, zelfs als dat inderdaad zo uitpakt, als er misbruik van je wordt gemaakt omdat je goed bent, er dan misbruik van je wordt gemaakt omwille van de gerechtigheid. En Jezus zei:

Zalig zijn zij die vervolgd worden om de gerechtigheid, want van hen is het Koninkrijk der hemelen.

MATTHEÛS 5:10

Zo denken mensen van nature niet, maar zo denkt God en zo wil Hij dat wij denken. Hij wil dat we een goed geweten behouden. Petrus gaat dit een paar verzen verder ter sprake brengen. Maar hij haalt deze passage uit Psalm 34 aan om te zeggen: 'Wil je een goed en aangenaam leven hebben? Doe de zonde weg. Doe de kwaadaardigheid weg. Doe het slechte gedrag en het slechte spreken weg en doe gewoon goed.'

Want wie het leven wil liefhebben en goede dagen zien, die moet zijn tong weerhouden van het kwaad, en zijn lippen van het spreken van bedrog; die moet zich afkeren van het kwaad en het goede doen; die moet vrede zoeken en die najagen.

1 PETRUS 3:10-11

9

Vrede najagen bij vijandigheid

Van de zondaars wordt in Psalm 14 gezegd dat ze de weg van de vrede niet kennen. En Paulus haalt dat aan in Romeinen 3. Hij zegt:

en de weg van de vrede hebben zij niet gekend.

ROMEINEN 3:17

Er zijn manieren van leven die vrede en rust met je naaste bevorderen. En er zijn andere manieren die dat niet doen. Het is verbazingwekkend hoeveel mensen dat niet lijken te weten. Ze kennen de weg van de vrede niet. Als je de andere wang toekeert, bevorder je de vrede in een vijandige situatie. Als je iemand die boos op je is een zacht antwoord geeft, bevorder je de vrede in die situatie. Dat betekent niet dat er altijd vrede zal komen. We hebben zojuist in Romeinen 12 gelezen:

Leef, zo mogelijk, voor zover het van u afhangt, in vrede met alle mensen.

ROMEINEN 12:18

Dat suggereert dat het niet altijd mogelijk zal zijn, omdat het niet helemaal van jou afhangt. Het ligt niet allemaal aan wat jij doet. Voor vrede zijn twee mensen nodig die dat willen.

Maar zorg ervoor dat je in al je relaties doet wat tot vrede zou leiden als de ander hetzelfde zou doen. Je kunt niet garanderen dat de ander hetzelfde zal doen, en misschien komt er geen vrede. Maar zorg ervoor dat als er geen vrede is tussen jou en iemand anders, dat niet komt door iets wat jij doet. Paulus zei in Romeinen 12:

Leef, zo mogelijk, voor zover het van u afhangt, in vrede met alle mensen.

ROMEINEN 12:18

In het boek Hebreeën, hoofdstuk 12, vers 14, staat:

Jaag de vrede na met allen, en de heiliging, zonder welke niemand de Heere zal zien.

HEBREEËN 12:14

Wie niet de vrede met alle mensen najagen en de heiligheid najagen, zullen de Heere niet zien. God zal hen niet in Zijn tegenwoordigheid verwelkomen, omdat ze niet de juiste doelstellingen hebben. Ze hebben hun eigen doelstellingen, niet de Zijne. Zijn doel is dat je de vrede bevordert. Jezus zei:

Zalig zijn de vredestichters, want zij zullen Gods kinderen genoemd worden.

MATTHEÛS 5:9

Dit heeft te maken met de manier waarop je reageert op mensen die vijandig tegenover je staan. Toen Jezus sprak over het toekeren van de andere wang, of het meegaan van een tweede mijl, of het geven aan wie je iets vragen, had Hij het erover dat je zoveel mogelijk doet wat de vijandigheid in een situatie in wezen wegneemt en laat wegebben. Je kunt er niet altijd voor zorgen dat de ander je toestaat zijn vijandigheid te laten wegebben als hij kwaadwillig is. Maar je kunt er wel voor zorgen dat je niet door het kwaad wordt overwonnen. Als de vrede in die situatie niet standhoudt, zal dat niet jouw schuld zijn, maar de zijne.

Dus hier staat in vers 11:

Want wie het leven wil liefhebben en goede dagen zien, die moet zijn tong weerhouden van het kwaad, en zijn lippen van het spreken van bedrog; die moet zich afkeren van het kwaad en het goede doen; die moet vrede zoeken en die najagen.

1 PETRUS 3:10-11

Net zoals de schrijver van Hebreeën zei:

Jaag de vrede na.

HEBREEËN 12:14

Je kunt die najagen. Je verkrijgt niet altijd alles wat je najaagt, maar alles wat je tegenover je naaste doet, ook tegenover je vijand, moet gericht zijn op het najagen van vrede in de relatie.

10

Gods zorg voor wie het goede doen

Petrus vervolgt:

Want de ogen van de Heere rusten op de rechtvaardigen, en Zijn oren zijn gericht op hun gebed; maar het aangezicht van de Heere is tegen hen die kwaad doen.

1 PETRUS 3:12

Daarom zul je een goed leven hebben als je doet wat God wil dat je doet: omdat Zijn ogen op jou gericht zullen zijn en Zijn oren open zullen staan voor je gebeden. Dat zal niet zo zijn als je iets anders doet. Dan zul je leven met God als je vijand. Je kunt beter menselijke vijanden hebben tegenover wie je geen vergelding zoekt, en door hun toedoen lijden, dan God als je vijand hebben en Zijn toorn onder ogen moeten zien. In dit opzicht kun je beter de toorn van mensen onder ogen zien, omdat een mens je veel minder kan aandoen dan God. Denk eraan dat Jezus zei:

En wees niet bevreesd voor hen die het lichaam doden en de ziel niet kunnen doden, maar wees veeleer bevreesd voor Hem Die zowel ziel als lichaam te gronde kan richten in de hel.

MATTHEÛS 10:28

Dit citaat uit Psalm 34 zegt dus in wezen hetzelfde als wat Petrus zegt. Daarom haalt hij het aan. In vers 13 zegt hij:

En wie is het die u kwaad zal doen, als u navolgers bent van het goede?

1 PETRUS 3:13

De vraag is retorisch, alsof hij wil zeggen dat mensen je over het algemeen geen pijn zullen doen als je het juiste doet. Petrus weet dat dit niet altijd waar is, en dat zegt hij in het volgende vers. Er zijn uitzonderingen.

Maar over het algemeen, als je van je leven wilt genieten, over het algemeen, als je een vredig leven wilt, jaag dan de vrede na. Als je een leven wilt hebben dat vrij is van onnodige complicaties en spanningen en conflicten, jaag dan gewoon het goede na. Over het algemeen voorkom je door goed gedrag na te streven veel onnodige conflicten. Dat is wat het boek Spreuken voortdurend zegt. Volgens Spreuken geeft het volgen van de wegen van de wijsheid je een lang leven, gezondheid, goede relaties en voorspoed.

Spreuken zegt steeds dat soort dingen. Natuurlijk is het niet altijd zo dat dit het geval is, maar het gaat meestal wel die kant op. Als je een goed leven nastreeft, is de kans groot dat je de conflicten vermijdt die ontstaan doordat je een dief, een dronkaard, iemand die anderen mishandelt of gewoon een oproerkraaier bent. Je streeft een goed leven na, en je zult merken dat er maar heel weinig mensen zijn die je pijn willen doen.

Wie zal je kwaad doen?

11

Het verschil tussen pijn en blijvende schade

Het Engelse woord 'harm', hier vertaald met 'kwaad doen', betekent niet alleen dat iemand van plan is je kwaad te doen. Het betekent werkelijk dat het iemand lukt je blijvende schade toe te brengen. Dat woord 'schaden' betekent in het Grieks dat iemand je daadwerkelijk schade toebrengt. Mensen kunnen je pijn doen zonder je noodzakelijkerwijs te schaden. Het beginsel van de arts, 'Allereerst geen schade toebrengen', betekent niet dat je geen pijn mag veroorzaken. Je kunt pijn veroorzaken terwijl je een probleem verhelpt. Pijnlijke operaties zijn bijvoorbeeld soms noodzakelijk, maar ze brengen geen schade toe. In sommige gevallen zou het meer schade aanrichten als je die operaties niet onderging. Schaden gaat over het daadwerkelijk toebrengen van een of andere blijvende schade. En mensen kunnen je pijn doen, maar als God aan jouw kant staat, kunnen ze je uiteindelijk geen schade toebrengen. En waarom zouden ze je eigenlijk kwaad willen doen als je een goed mens bent? Natuurlijk kun je deze gedachte niet te ver doortrekken, anders word je zoals de raadgevers van Job. 'Waarom overkomen jou deze slechte dingen? Waarom zou dat gebeuren als je echt een goed mens bent? Als je goed bent, zullen je geen slechte dingen

overkomen', zeiden ze. Nou, ze hadden ongelijk. Job was goed, en hem overkwamen slechte dingen. En Petrus wist ook dat dat zo was. Hij spreekt in algemene zin: als je goeddoet, zul je niet zoveel problemen met mensen krijgen als wanneer je kwaad doet. Hoe meer slechte dingen je doet, hoe meer vijanden je zult maken en hoe meer problemen je zult krijgen. Leef zoveel mogelijk zonder problemen door zoveel mogelijk goed te zijn.

12

Lijden om gerechtigheid en het idee van karma

Maar hij zegt in vers 14:

Maar als u ook zou moeten lijden vanwege de gerechtigheid, dan bent u zalig. En wees niet bevreesd zoals zij bevreesd zijn, laat u niet in verwarring brengen,

1 PETRUS 3:14

Dus hij ziet dat het mogelijk is. Je zou kunnen lijden om de gerechtigheid. Jezus zei:

Zalig zijn zij die vervolgd worden om de gerechtigheid, want van hen is het Koninkrijk der hemelen. Zalig bent u als men u smaadt en vervolgt, en door te liegen allerlei kwaad tegen u spreekt, omwille van Mij. Verblijd en verheug u, want uw loon is groot in de hemelen, want zo hebben ze de profeten vervolgd die er vóór u geweest zijn.

MATTHEÛS 5:10-12

En dat gaat hij hier ook zeggen:

Als je toch moet lijden omdat je doet wat goed is, ben je gezegend.

Hij zinspeelt hier eigenlijk op de zaligspreking die Jezus uitsprak:

Je bent gezegend als mensen je vervolgen omdat je doet wat goed is.

Nou, het gebeurt wel, maar het zal niet zo vaak gebeuren als wanneer je je slecht gedraagt. Als je je slecht gedraagt, zul je overal waar je komt vijanden maken. Als je je goed gedraagt, zullen de meeste mensen je vijand niet willen zijn. Sommigen wel. En als dat zo is, maak je er dan geen zorgen over. Je bent zalig, omdat je lijdt vanwege wat je goed hebt gedaan, en niet vanwege wat je verkeerd hebt gedaan.

Trouwens, het idee van lijden om de gerechtigheid komt voor in het onderwijs van Jezus en hier bij Petrus. Ook in het Oude Testament zien we het, bij Job, Jozef en anderen die zonder goede reden leden — dat wil zeggen, buiten hun eigen schuld. Dat idee gaat eigenlijk behoorlijk in tegen het oosterse religieuze begrip karma. Want als je lijdt, komt dat volgens de oosterse religie doordat je slecht karma had. Je hebt iets verkeerd gedaan. Dat hoeft niet in dit leven te zijn geweest. Het kan in een vorig leven zijn geweest, en je bent teruggekomen. Je bent in deze toestand gereïncarneerd om te lijden voor het slechte karma dat je had doordat je in je vorige leven slechte dingen hebt gedaan.

Karma garandeert dat je nooit om de gerechtigheid lijdt. Je lijdt alleen vanwege slecht gedrag. Je kunt lijden terwijl je rechtvaardig bent, maar dat komt doordat je eerder slecht was. Een rechtvaardig, onschuldig mens kan in dit leven lijden, maar dat komt alleen doordat hij daarvoor slecht was en zijn karmische schuld heeft meegenomen naar het volgende leven. In de oosterse religie bestaat er niet zoiets als lijden om de gerechtigheid. Je lijdt altijd vanwege slecht karma, dat je door je slechte gedrag hebt verdiend. Dit is dus een van de vele manieren waarop het Bijbelse wereldbeeld verschilt van dat van het Oosten en de hindoes enzovoort. Je kunt wel degelijk lijden om de gerechtigheid. Dat wil zeggen, je hebt helemaal niets verkeerd gedaan. Je lijdt uitsluitend doordat je hebt gedaan wat juist is.

13

Jesaja en de dreiging tegen Juda

Maar hij zegt hier in vers 14, en dit staat tussen aanhalingstekens omdat hij Jesaja 8 citeert:

U mag geen samenzwering noemen alles wat dit volk een samenzwering noemt; en waar zij voor bevreesd zijn, daarvoor mag u niet bevreesd zijn en niet schrikken.

JESAJA 8:12

Vers 15:

maar heilig God, de Heere, in uw hart; en wees altijd bereid tot verantwoording aan ieder die u rekenschap vraagt van de hoop die in u is, met zachtmoedigheid en ontzag. En heb een goed geweten, opdat in datgene waarin zij kwaad van u spreken als van kwaaddoeners, zij beschaamd gemaakt worden die uw goede levenswandel in Christus belasteren. Want het is beter te lijden — als God dat wil — terwijl u goeddoet dan terwijl u kwaad doet.

1 PETRUS 3:15-17

Het citaat uit Jesaja 8, dat hij hier aan het einde van vers 14 geeft, staat in een interessante context. Want Jesaja stond zo ongeveer alleen aan Gods kant en nam een onpopulair standpunt in, in een tijd waarin Israël de dingen behoorlijk anders zag dan hij. Het volk Israël was namelijk heel bang, want toen Jesaja 8 werd geschreven, spanden het volk Israël en het volk Syrië, ten noorden van Juda, samen om Juda te veroveren en te overweldigen. En koning Achaz in Juda was doodsbang voor deze samenzwering tegen hem. En God stuurde Jesaja om Achaz het advies te geven dat tegen zijn gevoel inging: hij moest zich hier geen zorgen over maken. Het stelt niet zoveel voor. God zal aan zijn kant staan als hij hierin op God vertrouwt.

En in de context van die dreiging staat er in Jesaja 8:12:

Noem niet alles een samenzwering wat dit volk een samenzwering noemt, wees niet bang voor hun dreigementen en laat je niet van streek maken.

Die laatste regel is de regel die in 1 Petrus 3:14 wordt aangehaald:

Maar als u ook zou moeten lijden vanwege de gerechtigheid, dan bent u zalig. En wees niet bevreesd zoals zij bevreesd zijn, laat u niet in verwarring brengen,

1 PETRUS 3:14

Er staat:

De HEERE van de legermachten, Hem moet u heilig achten; Hij is uw vrees en Hij is uw verschrikking.

JESAJA 8:13

Ofwel: heiligen.

Hij zal tot een heiligdom voor u zijn, tot een steen des aanstoots, en tot een rots waarover men struikelt voor de beide huizen van Israël, tot een strik en een val voor de inwoners van Jeruzalem.

JESAJA 8:14

Dat wil zeggen: een veilige plaats.

Enzovoort. Nu gaan we verder dan de passage waarop Petrus zinspeelt. In deze context werd het volk van Juda buiten zijn eigen schuld bedreigd door vijandige tegenstanders. In dit geval ging het om een samenzwering van Israël en Syrië, die tegen hen optrokken. In wezen zei God tegen Jesaja:

U mag geen samenzwering noemen alles wat dit volk een samenzwering noemt; en waar zij voor bevreesd zijn, daarvoor mag u niet bevreesd zijn en niet schrikken.

JESAJA 8:12

Vrees niet wat zij vrezen, maar heilig de Heere God in je hart, zoals Petrus zei in vers 15 van hoofdstuk 3.

14

God vrezen bij angst voor samenzweringen

Dit is interessant vanwege de manier waarop dit op onze tijd van toepassing zou zijn. Er zijn heel veel mensen die over een samenzwering praten. De term 'samenzweringstheorie' is zelfs een heel gangbare term in onze moderne woordenschat. Het is het idee dat heel machtige internationale bankiers en politieke figuren samenspannen om onder hun leiding een socialistische wereldorde in te voeren.

Deze samenzweringstheorieën bestaan al heel lang, en sommige bevatten misschien enige waarheid. Dat is moeilijk te zeggen. Er zijn zeker machtige internationale bankiers die bij elkaar komen en ergens over praten. Zij beheersen inderdaad het geldstelsel van de wereld. Zij bezitten de Federal Reserve. Zulke dingen spelen er. Daardoor raken christenen en niet-christenen soms helemaal in de ban van het idee: 'O nee, er is een samenzwering. Deze mensen, de Bilderbergers, de Trilaterale Commissie, de Council for Foreign Relations, de Illuminati, ze spannen samen om ons leven te beheersen.'

Het is dezelfde soort angst die de mensen in Jesaja's tijd hadden: 'Er komen machtige volken om ons binnen te vallen en ons leven over te nemen.' God zei tegen Jesaja:

Maak je geen zorgen over de samenzwering.

Niet dat er geen is. God zei niet dat er geen samenzwering was. Er was inderdaad een samenzwering. Maar Hij zei:

U mag geen samenzwering noemen alles wat dit volk een samenzwering noemt; en waar zij voor bevreesd zijn, daarvoor mag u niet bevreesd zijn en niet schrikken. De HEERE van de legermachten, Hem moet u heilig achten; Hij is uw vrees en Hij is uw verschrikking.

JESAJA 8:12-13

Zegt God.

Vrees God, en dan heb je verder niets te vrezen.

Dat betekent niet dat er geen gevaar zal zijn. Het betekent niet dat welke samenzwering er ook bestaat, die zomaar zal verdampen en verdwijnen. Maar het betekent dat je je geen zorgen moet maken over welk gevaar dan ook waarop je geen invloed hebt. Laat het je er alleen om gaan God te behagen, te doen wat goed is in Zijn ogen. Er kunnen gevaren zijn, maar het heeft geen zin om ze te vrezen. Vrees alleen God. Als je God vreest, zal God aan jouw kant staan, ook als er echte gevaren zijn, ook als er werkelijk lijden te ondergaan is.

15

Lijden met God aan je kant

Eerlijk gezegd lijden alle mensen, maar niet alle mensen lijden met God aan hun kant. Dat maakt een wereld van verschil. Het leven is vol lijden. Job zei:

Maar de mens wordt voor de moeite geboren, zoals vonken uit het vuur omhoogvliegen.

JOB 5:7

Iedereen lijdt. Je hoeft geen christen te zijn om te lijden. Sommige mensen geven hun christelijk geloof op omdat ze lijden, maar ze gaan de wereld in en lijden daar ook. Wat heeft het dan voor zin? Je ontkomt niet aan lijden door op te houden christen te zijn, en je ontkomt niet aan lijden door christen te zijn. Lijden is universeel.

Het verschil is dat de christen die met een zuiver geweten voor God leeft, lijdt met God aan zijn kant. Hij lijdt met God als zijn hulp. Hij lijdt met de genade van God die hem gegeven wordt om die ervaring te veranderen in iets wat uiteindelijk een zegen is, iets wat ten goede werkt. Met andere woorden: wees niet bang voor lijden, vrees alleen God. Doe gewoon wat goed is en houd op je te richten op de dingen waar angstige mensen bang voor zijn.

Hier in vers 14 van 1 Petrus 3 zegt hij:

Maar als u ook zou moeten lijden vanwege de gerechtigheid, dan bent u zalig. En wees niet bevreesd zoals zij bevreesd zijn, laat u niet in verwarring brengen,

1 PETRUS 3:14

Dat is wat Jesaja 8 in zijn tijd tegen Israël, of tegen Juda, zei. Maar dan gaat hij verder:

maar heilig God, de Heere, in uw hart; en wees altijd bereid tot verantwoording aan ieder die u rekenschap vraagt van de hoop die in u is, met zachtmoedigheid en ontzag. En heb een goed geweten, opdat in datgene waarin zij kwaad van u spreken als van kwaaddoeners, zij beschaamd gemaakt worden die uw goede levenswandel in Christus belasteren. Want het is beter te lijden — als God dat wil — terwijl u goeddoet dan terwijl u kwaad doet.

1 PETRUS 3:15-17

16

Bereid zijn je geloof en hoop te verantwoorden

Het Griekse woord voor ‘verantwoording’ is apologia, en daar komt ons woord ‘apologetiek’ vandaan. Ook het Engelse woord ‘apology’ komt daarvandaan. Maar het moderne Engelse woord ‘apology’ gebruiken we meestal anders dan in zijn oorspronkelijke betekenis. Bij een ‘apology’ denken we meestal aan iets wat je doet als je spijt hebt van iets waarvoor je je schaamt, en je daarvoor je excuses aanbiedt. Maar ‘apology’ heeft een andere functie. Oorspronkelijk betekent het in het Grieks een verdediging van iemands daden. Geen bekering daarvan, maar een verdediging ervan.

Hij zegt niet: ‘Verdedig jezelf tegen vervolgers.’ Hij zegt: ‘Verdedig je geloof.’ Hij heeft het niet over de lichamelijke verdediging van je eigen veiligheid. Hij heeft het over het verdedigen van je overtuigingen. Dat is natuurlijk iets wat je helemaal met woorden doet. Hij zegt:

Wees bereid om iedereen die vraagt waarom je hoop hebt, antwoord te geven, met zachtheid en eerbied of ontzag.

Dat wil zeggen: je hebt een zachtmoedige, nederige, eerbiedige houding in de omgang met degenen die je tegenstaan.

Let erop dat hij aangeeft dat alle christenen erop voorbereid moeten zijn antwoord te geven als hun iets gevraagd wordt. Niet iedereen is geroepen om eropuit te gaan en zondaars zomaar met het Evangelie te confronteren, zoals een evangelist dat doet.

Paulus zei:

En Hij heeft sommigen gegeven als apostelen, anderen als profeten, weer anderen als evangelisten en nog weer anderen als herders en leraars,

EFEZE 4:11

Niet iedereen is een evangelist. Sommige mensen zijn geroepen om de straat op te gaan, of waar ze ook maar heen gaan, en het Evangelie te verkondigen. Dat is hun gave. Dat is wat ze doen. Andere mensen zouden doodsbang zijn om dat te doen, of ze

zouden geen woord kunnen uitbrengen. Ze zouden niet weten wat ze moesten doen. Dat is hun gave niet. De gaven die God geeft, moeten worden gebruikt door degenen die ze hebben. Maar je moet niet denken dat degenen die ze niet hebben, verplicht zijn dezelfde dingen te doen.

Iedereen moet klaarstaan als iemand je iets vraagt. Dat is een andere situatie. Het meeste onderwijs van Jezus werd gegeven als antwoord op vragen, of op zijn minst naar aanleiding van nieuwsgierigheid. De menigten die kwamen om Jezus te horen prediken, waren vaak nieuwsgierig. ‘Is dit de Messias? Is Hij degene?’ Ze wilden het weten. ‘Wat onderwijst Hij hier? Wat zijn dat voor wonderen waar ik steeds over hoor?’ Er is nieuwsgierigheid. Mensen kwamen.

Het is gemakkelijk om met mensen te praten die nieuwsgierig zijn. Wanneer mensen met een vraag rondlopen of die uitspreken, en jij hun het antwoord kunt geven, is dat het meest ideale moment om de waarheid in iemands hart te laten doordringen. Want ze vragen erom. Als je zomaar de straat op gaat en begint te prediken tegen voorbijgangers, zul je hen tegen je in het harnas jagen. Ze zullen je gewoon onbeleefd vinden. Maar als iemand je iets vraagt, staat de deur wijd open. Ook als je geen evangelist bent, moet je redenen hebben die je onder woorden kunt brengen: waarom je christen bent, waarom je de hoop hebt die je hebt. Je moet dat op een vriendelijke manier doen, met zachtmoedigheid — wat zachtaardigheid betekent — en met eerbied. Je doet het niet op een vijandige of twistzieke toon.

17

Tegenstanders met zachtmoedigheid benaderen

Paulus zei iets wat hier sterk op lijkt in 2 Timotheus 2, vers 24 tot en met 26. Paulus zei:

Een dienstknecht van de Heere moet geen ruzie maken, maar vriendelijk zijn voor allen, bekwaam om te onderwijzen, en iemand die de kwaden kan verdragen. Hij moet met zachtmoedigheid hen onderwijzen die zich verzetten. Misschien geeft God hun eens bekering, zodat zij tot erkenning van de waarheid komen en zij weer mogen ontwaken uit de strik van de duivel, door wie zij levend gevangen waren om zijn wil te doen.

2 TIMOTHEÛS 2:24-26

Paulus gaat ervan uit dat de mensen die je tegenstaan, mogelijk tot bekering zullen komen. Ze zijn je vijanden niet. Zij zijn degenen die door de duivel gevangengenomen zijn. Zij zijn de krijgsgevangenen. De duivel is jouw vijand, en hij is hun vijand. Ze weten het niet. Ze zijn gevangengenomen. Ze staan onder zijn macht. Maar jij ziet hen niet als de vijand. Zij zijn de gevangenen van de vijand. Jij bent er om hen te redden. Je benadert hen niet vijandig. Je bent hun vriend, net zoals Jezus de vriend van zondaars was. Hij kwam om zondaars te redden. Dat doen wij ook.

Maar al te vaak nemen we, als we in een discussie verwickeld zijn met iemand die geen christen is, zoals een Jehova's getuige of een mormoon of een atheïst of iemand van dien aard, zomaar een verdedigende houding aan. We voelen ons dan nogal strijdlustig tegenover hen. Paulus zegt: nee, een dienstknecht van de Heere maakt geen ruzie, maar is vriendelijk en geduldig. Hij stelt zich innemend op, omdat hij hoopt dat die persoon open zal staan voor wat hij te zeggen heeft. Je wilt niet alleen maar zijn ongelijk bewijzen en de discussie winnen, je wilt de ziel winnen. Dat doe je door geestelijke nederigheid en een zachtmoedige benadering.

Dat zegt Petrus ook in 1 Petrus 3:15. Je doet dit met zachtaardigheid of zachtmoedigheid en eerbied. Je gebruikt dit niet als een gelegenheid om ruzie te zoeken of om een ruzie die zij beginnen verder te laten escaleren. Je beantwoordt hun vragen zachtmoedig en eerbiedig. Dat is wat je volgens hem moet doen. Op die manier houd je een goed geweten. Petrus zegt in 1 Petrus 3:16:

18

Een goed geweten bij gesprekken en laster

En heb een goed geweten, opdat in datgene waarin zij kwaad van u spreken als van kwaaddoeners, zij beschaamd gemaakt worden die uw goede levenswandel in Christus belasteren.

1 PETRUS 3:16

Je geweten zal altijd goed zijn als je weet dat je het juiste hebt gedaan. Als je in dezelfde geest reageert als waarmee een vijandig persoon jou benadert, heb je vaak misschien het gevoel dat je hem flink van repliek hebt gediend. En misschien heb je hem in de discussie zelfs verslagen. Maar je loopt weg met het gevoel: ‘Volgens mij leek ik in die situatie niet erg op Christus.’ Je geweten is niet zo heel zuiver. Je hebt dat knagende gevoel: ‘Ik wou dat het een beetje anders was gegaan.’ Petrus zegt dat je je zo moet gedragen dat je met een zuiver geweten weg kunt lopen.

Ik herinner me dat Thomas à Kempis, die De navolging van Christus schreef, ergens in de veertiende eeuw, geloof ik — een monnik — zei: ‘Hoe zelden kom ik uit een gesprek zonder dat ik berouw moet hebben over iets wat ik gezegd heb.’ Het is alsof hij zegt: als je wat langer praat, gebeurt het maar heel zelden dat je daarna niet wegloopt en denkt: ‘Dat had ik niet moeten zeggen. Dat was dom’, of: ‘Dat was niet vriendelijk’, of: ‘Dat was roddel’, of wat dan ook.

In Spreuken staat:

In de veelheid van woorden ontbreekt de overtreding niet, maar wie zijn lippen inhoudt, is verstandig.

SPREUKEN 10:19

Het is moeilijk een lang gesprek te vinden waarin geen sprake was van wat dwaasheid, wat roddel, wat zelfverheffing, een of andere vorm van opschepperij. Zo gaan gesprekken nu eenmaal. Petrus zegt dat je je gesprek met eerbied en zachtmoedigheid moet voeren, zodat je er na afloop een goed geweten over hebt. Wat jouw aandeel in het verloop van het gesprek betreft, heb je niets waarvan je je moet bekeren. Misschien hebben zij wel iets waarvan ze zich moeten bekeren. Jij hebt een goed geweten, zodat:

maar heilig God, de Heere, in uw hart; en wees altijd bereid tot verantwoording aan ieder die u rekenschap vraagt van de hoop die in u is, met zachtmoedigheid en ontzag. En heb een goed geweten, opdat in datgene waarin zij kwaad van u spreken als van kwaaddoeners, zij beschaamd gemaakt worden die uw goede levenswandel in Christus belasteren. Want het is beter te lijden — als God dat wil — terwijl u goeddoet dan terwijl u kwaad doet.

1 PETRUS 3:15-17

Ze zullen zich later schamen. Ze vallen je op een gemene manier aan, maar jij reageert vriendelijk, zachtmoedig en eerbiedig. Daardoor gaan ze zich schamen. ‘Deze persoon verdiende zo’n aanval niet.’

We kwamen diezelfde gedachte natuurlijk al tegen in hoofdstuk 2, vers 12. Petrus zei:

Houd uw levenswandel onder de heidenen goed; opdat zij die nu van u kwaadspreken als van kwaaddoeners, door de goede werken die zij in u waarnemen, God verheerlijken mogen op de dag dat er naar hen omgezien wordt.

1 PETRUS 2:12

Diezelfde woorden vinden we hier in hoofdstuk 3:

De mensen die je gedrag afkraken, kwaad over je spreken en je zwartmaken alsof je een misdadiger bent.

In hoofdstuk 2, vers 12, staat:

Als ze je afschilderen als een misdadiger, zullen ze misschien later, door de goede dingen die ze je zien doen, God eren op de dag dat Hij naar hen omziet.

Ze spreken kwaad van je, maar jouw reactie is zo prijzenswaardig, lijkt zo op die van Christus, dat ze uiteindelijk moeten zeggen: ‘Je bent echt een beter mens dan ik. Eigenlijk moet ik zeggen dat ik op jouw God, de God Die jij aanbidt, niets kan aanmerken. Ik moet jouw God verheerlijken, omdat jij je zo goed gedraagt.’ Dat is hetzelfde als wat hij in hoofdstuk 3, vers 16, zegt.

19

Waarom onschuldig lijden beter is

En vers 17:

Want als God het wil, is het beter om te lijden omdat je goed doet dan omdat je kwaad doet.

Wat je hier moet opmerken, is dat Petrus aangeeft dat het soms Gods wil is dat je lijdt omdat je goeddoet. Denk eraan, hij heeft gezegd:

‘Daartoe ben je geroepen.’ Binnen Gods wil hoort lijden bij wat de christen ten deel valt. Hij zei:

Want het is beter te lijden — als God dat wil — terwijl u goeddoet dan terwijl u kwaad doet.

1 PETRUS 3:17

Het is beter om te lijden vanwege gerechtigheid dan te lijden omdat je iets verkeerd doet.

Dit gaat tegen je gevoel in. Als ik lijd en kan zien dat ik iets verkeerd heb gedaan en het heb verdiend, denk ik: ‘Nou, dat is rechtvaardig. Ik kan mezelf wel voor mijn hoofd slaan omdat ik het verkeerde heb gedaan en deze gevolgen over mezelf heb afgeroepen, maar ik kan tenminste begrijpen waarom het gebeurt. Ik kan zien dat ik dit verdien.’ Als je ziet dat je het verdient, is het gemakkelijk om te zeggen: ‘Goed, ik moet dit lijden aanvaarden, want wat kan ik ertegen inbrengen? Ik heb het over mezelf afgeroepen.’

Maar als we alleen maar goede dingen doen en iemand beantwoordt dat met geweld of vijandigheid tegenover ons, denken we: ‘Wat is dit nou? Wat heb ik jou aangedaan? Dat slaat nergens op.’ Je voelt je verward. Je voelt je gekrenkt. Je hebt dat niet verdiend, en toch behandelen ze je zo. Maar hij zei dat dat eigenlijk beter is. Het voelt niet beter. Vanuit een werelds oogpunt is het zelfs nauwelijks te begrijpen dat het beter is. Maar het is beter omdat je geweten zuiver is.

Als je iets verkeerd doet en daarvoor lijdt, zie je er misschien de rechtvaardigheid van in. Maar je ziet jezelf als schuldig, en je leeft met een geweten dat je zegt dat je het verkeerde hebt gedaan en dat God niet zo blij was met wat je daar deed. Maar als je niets verkeerd hebt gedaan en ervoor lijdt, heb je tenminste dat zuivere geweten waarover hij in vers 16 spreekt. Je geweten is zuiver omdat je goed hebt gedaan en iemand jouw goedheid niet op prijs stelde, en je daarom strafte.

Dat lijkt niet eerlijk, maar ik heb tenminste niets op mijn kerfstok. Mijn hart is tenminste zuiver. God kijkt tenminste naar de situatie, en Hij staat daarin aan mijn kant, omdat ik niets verkeerd heb gedaan. Dat is de houding die christenen moeten vasthouden. Het is veel beter om een zuiver geweten te hebben wanneer je lijdt dan om dat niet te hebben. Je kunt alleen een zuiver geweten hebben wanneer je lijdt als je niets hebt gedaan waardoor je het over jezelf hebt afgeroepen. Dus hij zegt dat dat eigenlijk een betere situatie is.

20

Christus' dood en het voortleven van de geest

Hij zegt in vers 18:

Want ook Christus heeft eenmaal voor de zonden geleden, Hij, Die rechtvaardig was, voor onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen. Hij is wel ter dood gebracht in het vlees, maar levend gemaakt door de Geest,

1 PETRUS 3:18

Het Nederlandse citaat heeft 'door de Geest'. De spreker bespreekt hier de lezing 'in geest' en betreft die vervolgens op Christus' eigen geest. Die wisseling betreft ook het voorzetsel en de uitleg van 'geest', niet alleen het lidwoord.

Het woord 'the' vóór het woord 'flesh' en het woord 'the' vóór 'spirit' in de Engelse vertaling staan niet in het Grieks. Dit noemen we het bepaalde lidwoord, en vóór deze woorden staat geen bepaald lidwoord. Er staat dus eigenlijk dat Hij ter dood werd gebracht in vlees, maar levend werd gemaakt in geest.

Het lijkt te zeggen dat Hij, wat Zijn lichamelijke dood betreft, lichamenlijk werd gedood, maar dat Hij in leven bleef. Dat Hij in leven bleef, werd later zelfs zichtbaar in de opstanding van Zijn lichaam. Maar Zijn geest werd niet gedood. Ik geloof dat er in 1 Petrus enkele dingen staan die er sterk op wijzen dat de geest na de dood in leven blijft. Toch zijn er christenen die geloven dat mensen, wanneer ze sterven, geen afzonderlijke geest hebben die voortleeft. En er zijn enkele Schriftgedeelten die ze gebruiken om hun opvatting te ondersteunen. We slapen gewoon tot de opstanding.

Maar Petrus zegt een aantal dingen die erop wijzen dat de dood van het lichaam niet de dood van de geest teweegbrengt. De geest leeft voort. Dat lijkt hij hier over Jezus te zeggen, en hij gaat het later opnieuw zeggen in hoofdstuk 4, vers 6, waar we in deze lezing niet aan toe zullen komen. Maar hij heeft het over mensen die stierven of door mensen geoordeeld werden, maar in de geest leefden.

Want daartoe is aan de doden het Evangelie verkondigd, opdat zij wel geoordeeld werden naar de mens in het vlees, maar ook zouden leven naar God in de geest.

1 PETRUS 4:6

En dus is de lichamelijke dood niet het laatste woord. Je kunt sterven, maar als je onschuldig bent, zal je geest leven. Jezus stierf lichamelijk, maar niet geestelijk. Hij werd in het gelijk gesteld. Hij had Zijn geest aan God toevertrouwd, en God bewaarde Zijn geest en wekte Hem daarna zelfs op uit de dood.

21

Christus' prediking aan geesten in de gevangenis

Vers 19 zegt:

‘Door Wie’, dat wil zeggen: door de Geest.

door Wie Hij ook, toen Hij heenging, aan de geesten in de gevangenis gepredikt heeft, namelijk aan hen die voorheen ongehoorzaam waren, toen God in Zijn geduld nog eenmaal wachtte in de dagen van Noach, terwijl de ark gebouwd werd, waarin weinige — dat is acht — mensen behouden werden door het water heen. Het tegenbeeld daarvan, de doop, behoudt nu ook ons. Maar niet als een verwijderen van het vuil van het lichaam, maar als vraag aan God van een goed geweten, door de opstanding van Jezus Christus, Die aan de rechter hand van God is, opgevaren naar de hemel, terwijl de engelen, machten en krachten Hem onderworpen zijn.

1 PETRUS 3:19-22

De verzen 19 tot en met 21 lijken me een tussenzin. Vers 18 spreekt erover dat Jezus in het vlees ter dood werd gebracht, maar in wezen door God in de geest in het gelijk werd gesteld door Zijn opstanding. In vers 22 staat dat Hij, nadat dat gebeurd was, naar de hemel is gegaan en verheven is boven alle overheden en machten, alle heersers, alle demonische machten en de engelenmachten. Het gaat erover hoe Jezus, hoewel Hij geduldig lijden heeft verdragen dat Hij niet verdiende, nu beloond is met verhoging in de hemel.

Midden in deze bespreking heeft hij het in de verzen 19 tot en met 21 over Jezus Die tot geesten in de gevangenis predikt. Wie zijn die geesten in de gevangenis, en op welk moment heeft Jezus tot hen gepredikt? Een heel gangbare opvatting die je hoort onderwijzen, is dat het gaat over de tijd toen Jezus stierf. Waar was Hij gedurende die drie dagen dat Hij in het graf lag, vóór Zijn opstanding? Vaak denkt men dat Hij afdaalde naar Hades. Daar trof Hij in Hades de geesten aan van mensen die eerder gestorven waren, en Hij predikte tot hen. Hades zou dan de gevangenis zijn waar Petrus naar verwijst. Hij predikte tot de geesten in de gevangenis gedurende die drie dagen dat Hij in Hades was.

Dat is een mogelijke uitleg van die woorden, maar laten we dit wat nauwkeuriger bekijken. Wie waren de geesten tot wie Hij predikte? Predikte Hij tot verloren geesten? Sommige mensen denken dat de geesten in de gevangenis niet naar menselijke geesten verwijzen, maar naar demonische geesten, en sommigen denken dat het menselijke geesten zijn. Hoe dan ook, als het verloren geesten zijn, wat predikte Hij dan tot hen? Predikte Hij het Evangelie? Gaf Hij hun een tweede kans? Is er een tweede kans op behoud nadat mensen verloren zijn gestorven? En is Jezus bijvoorbeeld naar hen toe gegaan om hun nog een kans te geven door het Evangelie tot hen te prediken? Sommigen zouden zeggen van wel. Sommigen zouden zeggen dat dit het geval is, al is het niet duidelijk.

Anderen zouden zeggen dat Hij inderdaad tot die geesten predikte, maar dat Hij niet noodzakelijkerwijs behoud tot hen predikte. Hij verkondigde Zijn overwinning op hen. Hij wreef hun min of meer onder de neus dat Hij gekomen was en de zonde en de dood en dat alles had overwonnen, en dat zij aan de verkeerde kant hadden gestaan. En daar was Hij om Zijn overwinning te verkondigen.

Het is niet erg waarschijnlijk dat het zo begrepen moet worden, want toen Jezus in Hades was, was Zijn overwinning nog niet zichtbaar. Het zou Zijn opstanding zijn die Zijn overwinning bekendmaakte. Als Hij in Hades bij de andere geesten daar was, verkeerde Hij min of meer in dezelfde toestand als zij. Hij was dood. Hoe zou dat een duidelijk bewijs van overwinning zijn? Zijn overwinning lag in de opstanding. Dus ik weet niet of die uitleg erg goed werkt.

22

De ongehoorzamen uit de dagen van Noach

Bovendien wordt van de geesten in de gevangenis tot wie Hij predikte, gezegd dat zij degenen waren die ongehoorzaam waren in de dagen van Noach, terwijl de ark werd gebouwd. Als Jezus predikte tot alle ongehoorzame zielen die vóór Zijn komst naar de hel waren gegaan, zou dat een veel langere periode omvatten. Gedurende de hele oudtestamentische periode stierven mensen in hun goddeloosheid en gingen ze naar Hades of Sheol. Waarom worden deze geesten in de gevangenis dan beperkt tot degenen die ongehoorzaam waren in de tijd van de zondvloed, of vlak vóór de

zondvloed, terwijl de ark werd gebouwd? Hij zegt uitdrukkelijk dat Jezus predikte tot die geesten in de gevangenis die er waren in de tijd dat Noach de ark bouwde, en dat is interessant.

Sommige mensen denken dat Hij naar de geesten in de gevangenis ging en tot hen predikte die godvruchtig waren, zoals Abraham, Izak, Jakob, David en die mensen die gestorven waren en naar Sheol waren gegaan. Dat Jezus kwam en predikte, en dat zij met Hem opstegen toen Hij vertrok. Ik denk dat zij inderdaad met Hem opstegen toen Hij vertrok. Maar ik denk niet dat Petrus doelt op Zijn prediking tot hen, want hij zegt:

Die niet gehoorzaam waren.

Er staat uitdrukkelijk dat Hij predikte tot de ongehoorzame geesten in de gevangenis, en specifiek tot degenen die ongehoorzaam waren in de dagen van Noach, vóór de zondvloed.

23

Gevallen engelen en de zonen van God

Er zijn twee mogelijkheden die redelijk goed bij de bewoordingen lijken te passen. Aan de ene zou ik de voorkeur geven boven de andere. Maar één mogelijkheid is dat hij het over gevallen engelen heeft. Sommigen zouden zelfs zeggen dat hij het heeft over de zonen van God die in Genesis 6 kwamen en met dochters van mensen trouwden. Volgens hen waren deze zonen van God engelen die neerdaalden en met vrouwen trouwden. In Genesis 6 wordt ons verteld dat dit gebeurde vlak voordat God aankondigde dat Hij de zondvloed zou sturen. Het was zelfs gedeeltelijk doordat de zonen van God met de dochters van mensen trouwden, dat de aarde verdorven en vol geweld werd. Dus God zei:

Toen zei de HEERE: Mijn Geest zal niet voor eeuwig met de mens twisten, omdat ook hij vlees is, maar zijn dagen zullen honderdtwintig jaar zijn.

GENESIS 6:3

Als deze zonen van God engelen waren die ten val kwamen, zoals veel mensen menen, dan zouden zij mogelijk de geesten zijn die vóór de zondvloed ongehoorzaam waren. Het tijdstip zou in elk geval kloppen.

Er is een andere, mogelijk betere uitleg van de zonen van God in Genesis 6, waarbij het geen engelen zijn. Daar zullen we ons nu niet mee bezighouden, want dan dwalen we te ver van Petrus af. Een reden om deze geesten in de gevangenis misschien niet te zien als de zonen van God die in Genesis 6 worden genoemd, is dat de zonen van God met deze vrouwen trouwden voordat Noach aan de bouw van de ark begon. Dat lijkt 120 jaar vóór de zondvloed te zijn geweest. Er wordt ook vermeld wat hun kinderen als volwassenen deden. Als je die eerste verzen van Genesis 6 leest, staat er:

De zonen van God trouwden met de dochters van de mensen, en hun kinderen werden machtige, vermaarde mannen.

GENESIS 6:2-4

Dus dit huwelijk van deze geesten, deze zonde die ze begingen, vond minstens een generatie of misschien twee plaats voordat de zondvloed kwam en voordat Noach de ark aan het bouwen was. Toch zegt Petrus dat dit degenen waren die zondigden terwijl Noach de ark bouwde. Het lijkt erop dat, toen Noach eenmaal aan de bouw van de ark begon, het wat laat zou zijn geweest voor dat trouwen van zonen van God met dochters van mensen. Zo lijkt het tenminste als je afgaat op de manier waarop het verhaal in Genesis 6 wordt verteld. Misschien ziet iemand het anders dan ik, maar zo komt het op mij over.

24

Christus' Geest predikt door Noach

Er is nog een mogelijkheid die goed bij de bewoordingen lijkt te passen. Namelijk dat hij het heeft over Noach die predikte terwijl hij de ark bouwde. Hij predikte tot de goddeloze, ongehoorzame generatie die in de zondvloed om zou komen. Waarom zou ik dat zeggen? Allereerst noemt Petrus Noach in 2 Petrus hoofdstuk 2:

een prediker van de gerechtigheid.

2 PETRUS 2:5

Dus we weten dat hij predikte. Het is eigenlijk zo dat we in de hele Bijbel nergens anders een verwijzing hebben naar Noach die predikt. Maar we hebben wel een verwijzing in 2 Petrus 2:5, waar Noach wordt aangeduid als:

en als God de oude wereld niet gespaard heeft, maar het achttal van Noach, de prediker van de gerechtigheid, bewaard heeft, toen Hij de zondvloed over de wereld van de goddelozen bracht;

2 PETRUS 2:5

Petrus is in 2 Petrus onze enige bron voor de informatie dat Noach überhaupt een prediker was. Misschien verwijst hij hier in 1 Petrus ook naar de prediking van Noach.

Maar waarom staat er dat Jezus door de Geest predikte tot die mensen die in de dagen van Noach ongehoorzaam waren? Dat zou mogelijk zijn als Petrus bedoelt dat de Heilige Geest, Die door Noach predikte, in feite de Geest van Christus was. Zo predikte Christus dus door Noach. Dit lijkt misschien een vreemde kronkel in de gedachtegang

om het bij de bewoordingen te laten passen. Maar het past bij wat Petrus eerder in 1 Petrus hoofdstuk 1 heeft gezegd. Wanneer hij het over de oudtestamentische profeten heeft, zegt hij in 1 Petrus 1:11 dat zij:

Zij onderzochten op welke en wat voor tijd de Geest van Christus, Die in hen was, doelde, toen Hij tevoren getuigde van het lijden dat op Christus komen zou, en ook van de heerlijkheid daarna.

1 PETRUS 1:11

De profetieën die zij uitspraken, waren het getuigenis van de Geest van Christus door de profeten in het Oude Testament.

Petrus, die het zo ziet, zou heel goed kunnen vinden dat de Geest van Christus ook door Noach tot zijn generatie getuigde. Petrus heeft dus al gezegd dat de Geest van Christus door de profeten getuigde. Zonder die uitspraak zou het misschien moeilijker zijn om te zien wat hij hier kan bedoelen: de Geest van Christus getuigde door Noach toen die predikte.

Dat wil zeggen dat er in hoofdstuk 3 van 1 Petrus dan niet zou staan dat Jezus, gedurende de dagen dat Hij in het graf was, tot geesten in de gevangenis predikte. Maar in de tijd van Noach predikte Jezus door Zijn Geest via Noach tot degenen die sindsdien gestorven zijn en van wie de geesten nu in de gevangenis zijn. Hun geesten zijn nu in de gevangenis, maar toen waren ze dat niet. Ze leefden nog toen Noach tot hen predikte. De bewoordingen passen eigenlijk goed genoeg bij die uitleg.

25

De zondvloed als voorafbeelding van de doop

Er is nog één ding, en dat kan ik niet overslaan. In deze passage, nadat hij dat allemaal heeft besproken, zegt hij in 1 Petrus hoofdstuk 3, vers 21:

Het tegenbeeld daarvan, de doop, behoudt nu ook ons. Maar niet als een verwijderen van het vuil van het lichaam, maar als vraag aan God van een goed geweten, door de opstanding van Jezus Christus,

1 PETRUS 3:21

Wat is nu een antitype? Als iets in het Oude Testament een type is, dan is datgene waarvan het een voorafschaduw is, het antitype. Het is zoals een profetie iets voorspelt. Wat die profetie voorspelt, is de vervulling. Het woord 'antitype' betekent de vervulling van een type. Je hebt in het Oude Testament een type van iets. In het Nieuwe Testament heb je het antitype, of de vervulling van dat type. Het is een Grieks woord, en het betekent de vervulling van een type, of het andere deel van het type.

Nu is de zondvloed hier het type, en de doop is het antitype. Wat hij zegt, is dat de acht zielen die behouden werden doordat ze door water heen gingen, en die aan het oordeel ontkwamen, een voorafbeelding waren van christenen die door water heen gaan wanneer ze tot Christus komen en behouden worden. Hij zegt in wezen iets heel eenvoudig: dat we de zondvloed in het Oude Testament moeten zien als een type en een schaduw van onze eigen doop. Net zoals Paulus in 1 Korinthe 10 de Joden door de Rode Zee ziet gaan om uit Egypte weg te komen. Ook dat ziet hij als een type van onze doop, in 1 Korinthe 10, vers 1 tot en met 6. We zien dus dat bepaalde oudtestamentische beelden waarin water voorkomt, mensen die veilig door een oordeel van water heen

gaan, in het Nieuwe Testament worden gezien als een beeld van onze eigen doop. Dat is wat hij zegt. De zondvloed, waarbij Noach met zijn gezin door water heen behouden werd, lijkt in zekere zin op ons behoud door de doop. Hij zegt:

door Wie Hij ook, toen Hij heenging, aan de geesten in de gevangenis gepredikt heeft, namelijk aan hen die voorheen ongehoorzaam waren, toen God in Zijn geduld nog eenmaal wachtte in de dagen van Noach, terwijl de ark gebouwd werd, waarin weinige — dat is acht — mensen behouden werden door het water heen. Het tegenbeeld daarvan, de doop, behoudt nu ook ons. Maar niet als een verwijderen van het vuil van het lichaam, maar als vraag aan God van een goed geweten, door de opstanding van Jezus Christus, Die aan de rechter hand van God is, opgevaren naar de hemel, terwijl de engelen, machten en krachten Hem onderworpen zijn.

1 PETRUS 3:19-22

26

De doop en het beroep op een goed geweten

Dit vers 21 is gebruikt door groepen die geloven dat de waterdoop absoluut noodzakelijk is voor het behoud. Ik geloof dat de waterdoop noodzakelijk is om God te gehoorzamen. En ik vind dat iedere christen God zou moeten gehoorzamen. We krijgen het gebod om ons te laten dopen, en daarom is het noodzakelijk. De doop is noodzakelijk. Maar zij zouden zeggen dat het de doop is die ons daadwerkelijk behoudt. Als iemand zich dus niet heeft laten dopen, is die niet behouden, omdat het de doop is die behoudt. Die persoon heeft de doop nog niet ondergaan en is dus niet behouden. En deze bewoording lijkt zoiets te zeggen:

De doop redt ons.

Maar juist om te voorkomen dat mensen die indruk krijgen, legt Petrus vervolgens uit wat hij wel en niet zegt. Hij zegt daar tussen haakjes in vers 21:

Het gaat niet om het afwassen van vuil van je lichaam.

Niet het uitwendig wassen van het lichaam met water. Maar waar heeft hij het dan over? Hij heeft het over:

Het antwoord van een goed geweten aan God.

Waar in de Engelse vertaling staat:

Het antwoord van een goed geweten.

staat in sommige vertalingen:

‘De belofte van een goed geweten.’

En in sommige vertalingen staat:

De vraag om een goed geweten.

Het is moeilijk te bepalen welke van die formuleringen de voorkeur verdient.

Maar één ding is heel duidelijk: wat hij bedoelt met de doop die ons behoudt, heeft iets te maken met het geweten, met iets vanbinnen, niet met iets vanbuiten. Het is niet het wassen van het vlees, niet het wassen van het lichaam. Dat is niet wat ons behoudt. Wat ons behoudt, is wat er in het hart gebeurt, dit beroep op God om een rein geweten, om vergeving. Met andere woorden: we worden gerechtvaardigd door geloof.

27

Geloof, bekering en doop in de vroege gemeente

We behoren ons te laten dopen. In de vroege gemeente lieten ze zich dopen onmiddellijk nadat ze Christus hadden beleden. En dat behoorden ze ook te doen. En wij ook, als we het nieuwtestamentische patroon willen volgen. De eerste christenen

maakten in hun gedachten niet eens onderscheid tussen het moment waarop ze Christus beleden en het moment waarop ze zich lieten dopen. Het was allemaal één reeks gebeurtenissen die elkaar snel opvolgden, waarschijnlijk met maar enkele minuten ertussen. Daarom konden ze over elk onderdeel daarvan spreken als het moment waarop ze behouden werden. Ik ben behouden door geloof. Ik ben behouden door de doop. Ik ben behouden door het ontvangen van de Geest. Ik ben behouden door bekering. Al die dingen volgden elkaar snel op bij de bekering in de vroege gemeente. En eerlijk gezegd denk ik dat dit normaal gesproken ook zo is.

Deze uitspraken over de doop die ons nu behoudt, worden niet gedaan om ons een systematische theologie te laten vormen over het precieze moment waarop je behouden wordt. Is het wanneer je geloofde, of wanneer je je bekeerde, of wanneer je je liet dopen, of wanneer je de Geest ontving? Al die dingen volgen elkaar snel op. Het is een geheel van ervaringen dat iemand op een bepaalde dag meemaakte. Dat was zijn behoud. En het was voor hen niet vreemd om over de doop of het geloof of de bekering te spreken als datgene wat hen behield, omdat het allemaal met elkaar verweven was. Het is allemaal min of meer één gebeurtenis, één samengestelde gebeurtenis van hun bekering.

Dus ik denk dat wanneer Petrus benadrukt:

Het gaat niet om het water waarmee je je lichaam wast.

hij bedoelt: daar heb ik het niet over. Het gaat er niet om dat je door water heen gaat. Wat er in je hart en je geweten gebeurt, dat behoudt je. En hij zei aan het einde van vers 21 dat dit zo is:

28

De doop als beeld van opstanding en nieuw leven

door Wie Hij ook, toen Hij heenging, aan de geesten in de gevangenis gepredikt heeft, namelijk aan hen die voorheen ongehoorzaam waren, toen God in Zijn geduld nog eenmaal wachtte in de dagen van Noach, terwijl de ark gebouwd werd, waarin weinige — dat is acht — mensen behouden werden door het water heen. Het tegenbeeld daarvan, de doop, behoudt nu ook ons. Maar niet als een verwijderen van het vuil van het lichaam, maar als vraag aan God van een goed geweten, door de opstanding van Jezus Christus, Die aan de rechter hand van God is, opgevaren naar de hemel, terwijl de engelen, machten en krachten Hem onderworpen zijn.

1 PETRUS 3:19-22

Hij had in hoofdstuk 1, vers 3 gezegd:

Geprezen zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons, overeenkomstig Zijn grote barmhartigheid, opnieuw geboren deed worden tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden,

1 PETRUS 1:3

En nu zien we dat we behouden worden door de opstanding van Jezus Christus.

Onze doop in water beeldt dit uit.

Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat evenals Christus uit de doden is opgewekt tot de heerlijkheid van de Vader, zo ook wij in een nieuw leven zouden wandelen.

ROMEINEN 6:4

Het is alsof het water een graf is. We gaan onder, sterven aan het oude, komen boven, opgewekt tot nieuw leven. Dit gebeurt niet doordat het water enige kracht heeft, maar doordat Jezus uit de doden is opgestaan. Ons geloof, onze verbondenheid met God door het geloof, is wat dit werkelijk vanbinnen tot stand brengt. De waterdoop is eenvoudigweg, zoals ik het begrijp, de uiterlijke uiting daarvan. Het is de rituele begrafenissen van iets wat al gestorven is. Onze oude identiteit in Adam is gestorven. En dus komen we nu uit het graf omhoog met een nieuwe identiteit, opnieuw geboren in een nieuw gezin, het gezin dat onze identiteit in het lichaam van Christus vormt, het gezin van God.

Deze woorden hebben mensen zeker aanleiding gegeven om te speculeren over allerlei mogelijke betekenissen. Ik heb een aanwijzing gegeven voor wat ze volgens mij betekenen. Je zult bij predikers en commentatoren volop andere opvattingen tegenkomen, en uiteraard moet je zelf tot een oordeel komen. We komen nog terug op hoofdstuk 4.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- 1 Petrus 4:11
- 1 Petrus 4:12
- 1 Petrus 3:8
- Markus 12:30
- Markus 12:31
- Johannes 17
- Johannes 17:21

- Johannes 13:35
- 1 Johannes 4:20
- Mattheüs 6:33
- Hebreëën 13:3
- 1 Korinthe 12:26
- Filippenzen 2:3
- Filippenzen 2:4
- Romeinen 12:10
- 1 Petrus 3:9
- 1 Petrus 2:23
- Mattheüs 5:44
- Romeinen 12:17-20
- Romeinen 12:21
- 1 Petrus 3:10-12
- 1 Petrus 3:10
- 1 Petrus 3:11
- Romeinen 12:20
- Genesis 4:7
- Mattheüs 5:10
- 1 Petrus 3:10-11
- Romeinen 3:17
- Romeinen 12:18
- Hebreëën 12:14
- Mattheüs 5:9
- 1 Petrus 3:12
- Mattheüs 10:28
- 1 Petrus 3:13
- 1 Petrus 3:14
- Mattheüs 5:10-12
- Jesaja 8:12
- 1 Petrus 3:15-17
- Jesaja 8:13
- Jesaja 8:14
- Jesaja 8:12-13

- Job 5:7
- Efeze 4:11
- 2 Timotheüs 2:24-26
- 1 Petrus 3:16
- Spreuken 10:19
- 1 Petrus 2:12
- 1 Petrus 3:17
- 1 Petrus 3:18
- 1 Petrus 4:6
- 1 Petrus 3:19-22
- Genesis 6:3
- Genesis 6:2-4
- 2 Petrus 2:5
- 1 Petrus 1:11
- 1 Petrus 3:21
- 1 Petrus 1:3
- Romeinen 6:4

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.